

Nyheter om EU

NYHETSBREV FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJTILLE EU ■ FEBRUARI 2005

EU-kommissionen backar om det omstridda tjänstedirektivet

EU-kommissionen förefaller beredd att dra tillbaka det kontroversiella förslaget till tjänstedirektiv. Kommissionens ordförande, José Manuel Barroso, anser visserligen att ett tjänstedirektiv är nödvändigt "för att skapa bättre konkurrenskraft för Europa", men han vill att förslaget ska omarbetas. – Vi har inte lagt fram det förslaget, det gjorde den förra kommissionen, sade Barroso när han nyligen presenterade kommissionens reviderade plan för den så kallade Lissabonstrategin. En viktig del av denna är förverkligandet av den inre marknaden för tjänster.

Samtidigt publicerar EU-kommissionen en ny rapport som påstår att avreglering av tjänstemarknaden kan skapa 600.000 nya jobb i EU.

Enligt kommissionens talesman visar rapporten att en öppnare tjänstesektor kan ge ett värdefullt tillskott till sysselsättning och tillväxt i EU.

– Det är möjligt att det blir fler jobb och högre tillväxt om tjänstemarknaden blir öppnare, men det måste ske på ett förnuftigt sätt. Kommissionens förslag till tjänstedirektiv är inte särskilt förnuftigt.

Enligt rapporten, som utförts av en dansk konsultfirma, skulle framför allt gamla medlemsländer som har en stor och starkt reglerad tjänstesektor tjäna på en liberalisering. Länder som nämns är Storbritannien, Belgien, Holland, Finland, Österrike och Italien.

Öppnandet av tjänstesektorn för mer konkurrens skulle inte bara skapa fler jobb, utan också lägre priser, fortsätter rapporten. Hittills har den nya kommissionen, trots muntliga reträtter, inte dragit tillbaka det gamla förslaget till tjänstedirektiv.

Detta är fortfarande utgångspunkten för den behandling som nu sker i EU-parlamentets utskott. Men de facto erkänner Barroso att det gamla förslaget inte längre gäller.

– Vi är beredda att nu gå in i en bred debatt

med Europaparlamentet och med ministerrådet för att finna lösningar på problemen, sade han. Han nämnde särskilt behovet av att garantera en grundläggande offentlig välfärd och den kritik på det området som kommit från Frankrike.

Mer svävande var han i frågan om den kritiserade ursprungslandsprincipen, men upprepade att han var beredd att lyssna på kritiken och sin vilja att "få med alla på båten".

Möjligen ska utspelet ses som en taktisk manöver för att lugna kritiker från vänster och från fackföreningsrörelsen för att få större möjligheter att få igenom förslaget till Lissabonstrategi.

Kommissionens förslag att ursprungslandsprincipen ska gälla när tjänster utförs över ländernas gränser har mött starkt motstånd. Frågan är kontroversiell eftersom principen bygger på att andra länders lagar ska ha företräde i de länder som tillfälligt gästas ett utländskt företag. Ett företag från exempelvis Tjeckien ska alltså kunna arbeta med tjeckiska regler i Sverige.

I EU-parlamentet, som är medbeslutande tillsammans med rådet, slipas nu på ett motförslag.

Tjänstedirektivet behandlas i flera utskott i parlamentet. Huvudutskott för direktivet är det för den inre marknaden. Ett annat är sysselsättningsutskottet, vars uppfattning måste vägas in i det förslag som parlamentet ska rösta om.

Nyligen lade rapportören i sysselsättningsutskottet fram ett arbetsdokument som innehåller en rad förslag till förändringar. Ett handlar om att ta bort förbudet mot att ställa krav på att utländska företag ska ha en representant i det land de utför arbete i. Rapportören vill också ta bort ursprungslandsprincipen och ersätta den med principen om att det är värdlandets löne- och arbetsvillkor ska gälla i det land där arbetet utförs.

I arbetsdokumentet föreslås också undantag för tjänstedirektivets omfattning. Det ska inte gälla "allmännyttiga tjänster" inom sjukvård, utbildning, kultur och det sociala området.

I huvudutskottet för den inre marknaden pågår också ett arbete. Även i det utskottet har ett arbetspapper lagts fram som emellertid inte är lika detaljerat när det gäller arbetsrätten. Men också här diskuteras ursprungslandsprincipen.

I de båda utskotten är rapportörerna socialdemokrater. Andra politiska grupper kommer att motsätta sig stora förändringar av kommissionens ursprungsförslag.

Många ändringsförslag och olika politiska uppfattningar ska så småningom leda fram till en kompromiss som parlamentet ska rösta om i plenum i maj eller juni.

Rådet har inlett sitt arbete om tjänstedirektivet men har inte kommit lika långt i processen som parlamentet. Förhandlingarna kring direktivet sköts på tjänstemannanivå fram till mars då ministrarna träffas igen.

I praktiken är förslaget till tjänstedirektiv delvis redan förkastat sedan först Frankrikes president Jacques Chirac och därefter Tysklands förbundskansler Gerhard Schröder förklarat att förslaget är oacceptabelt i sin nuvarande form.

De båda ländernas företrädare vill framför allt få garanterat att tillgången till viktiga välfärdstjänster inte ska inskränkas. Därför vill de undanta sådana från tjänstedirektivet. Gerhard Schröder vill stryka värden, de kommunala tjänsterna och byggsektorn. Kommissionen svarar att förslaget ska arbetas om, men vill knappast göra så radikala förändringar.

Den svenska regeringen tvekar, redovisar sin grundsyn, men fortsätter att utreda sin exakta position. En fråga om förhandlings-teknik, menar näringsminister Thomas Östros.

Slovenien godkände EU-grundlag

Slovenien blev den 1 februari det tredje landet att godkänna EU:s nya konstitution. 79 parlamentsledamöter röstade ja till EU:s grundlag, fyra sade nej och sju ledamöter var frånvarande. Tidigare har Litauen och Ungern godkänt konstitutionen.

I de övriga 22 medlemsländerna varierar förutsättningarna för att konstitutionen ska accepteras. I en ny rapport från European Policy Institutes Network bedöms Storbritannien vara det land där förutsättningarna är sämst.

Alla 25 EU-länder måste godkänna konstitutionen för att den ska träda i kraft. Störst problem väntas dokumentet få i några av de länder där folkomröstningar ska hållas, bland andra de EU-skeptiska Danmark och Storbritannien. I Polen och Tjeckien, två länder som sannolikt kommer att hålla folkomröstning, anses utgången vara "osäker".

Norska fack vill ha minimilöner

För att förhindra att östeuropeiska byggföretag dumpar lönerna vill fackförbunden i Norge att minimilön ska tillämpas inom byggnadssektorn. Det norska LO kräver att såväl norska som utländska företag verksamma i landet ska betala en minimilön motsvarande 136 kronor i timmen (15 euro). En statligt tillsatt grupp ska nu granska frågan, uppger AFP.

Byggnadsarbetare från Polen och Lettland tjänar för närvarande omkring 2,40 euro i timmen (22 kronor). Företag från de nya EU-länderna tillåts inte att själva bedriva verksamhet i Norge, men de hyr ut arbetskraft till norska entreprenadföretag. I samband med EU:s utvidgning den 1 maj 2004, införde Norge restriktioner för arbetare från de nya medlemsländerna. Norge är visserligen inte EU-medlem, men omfattas av reglerna om fri rörlighet för arbetskraft genom anslutningen till EES-avtalet.

Fransk get hade galna ko-sjukan

Testresultat från en fransk get som slaktades 2002 har visat att geten hade BSE, galna ko-sjukan, meddelade EU-kommissionen i slutet av januari.

Det är enligt kommissionen första gången som den dödliga sjukdomen BSE uppträtt hos andra djur än nötboskap. Ett antal åtgärder infördes inom EU efter det stora utbrottet av galna ko-sjukan i Storbritannien på 1990-talet. Över 100 personer har dött i en variant av

Creutzfeldt-Jakobs sjukdom, som beskrivs som den mänskliga formen av BSE, efter att ha ätit smittat kött.

Sverige har den högsta skattekvoten inom EU

Letter och litauer hade 2003 den lättaste skattebördan i EU. Sverige hade den tyngsta. Allt enligt en sammanställning från EU:s statistikbyrå Eurostat.

Det genomsnittliga skatteuttaget i de 25 EU-länderna var 2003 41,5 procent, några tiondelar högre än 2002. Lägst var det i Lettland och Litauen med 29 procent och i Sverige högst med 51,4 procent. Strax under Sverige kom Danmark med 49,8, Belgien med 48,1 samt Frankrike och Finland på 45,7 respektive 45,1 procent. De flesta nya medlemsländer, de tio i Baltikum, Öst- och Centraleuropa samt Cypern och Malta som kom med i unionen för snart ett år sedan har lägre skatteuttag än de gamla medlemsländerna. Irland är ett undantag med fjärde lägsta uttaget i EU med 31,2 procent.

Fransk lagändring inför EU-konstitutionen

Den andra kammaren i det franska parlamentet – nationalförsamlingen – beslutade den 1 februari att godkänna ett förslag till författningsändring som gör det möjligt att införliva EU:s nya konstitution i fransk lagstiftning.

I det nu godkända förslaget ingår också en bestämmelse om obligatorisk folkomröstning innan ett nytt land blir EU-medlem. Den bestämmelsen tillkom på initiativ av president Jacques Chirac, för att lugna den kraftiga opinionen emot ett turkiskt EU-medlemskap. Frågan om EU-konstitutionen kommer att avgöras i en folkomröstning, sannolikt i maj eller juni. I de senaste opinionsmätningarna anger 65 procent av de tillfrågade att de tänker rösta ja till konstitutionen. Chirac fruktar dock att andra frågor – som exempelvis Turkiets EU-medlemskap – ska påverka utgången i folkomröstningen.

19 miljoner arbetslösa i EU

8,9 procent var arbetslösa i EU under december förra året. Det motsvarar 10 miljoner medborgare i de 25 medlemsländerna.

Det framgår av den senaste statistiken från Eurostat. Det betyder att arbetslösheten i stort sett ligger still.

Lägst arbetslöshet har Irland (4,3 procent) följt av Luxemburg (4,4), Österrike (4,5) och Storbritannien (4,6).

Högst är arbetslösheten i Polen (18,3) och Slovakien (16,9). Därefter följer Grekland, Spanien och Tyskland på cirka 10 procent. Arbetslöshetssiffran för Sverige är i EU:s statistik 6,4 procent.

Kommissionen varnar Kroatien

Om inte Kroatien full ut samarbetar med krigsförbrytartribunalen i Haag, kan EU-kommissionen komma att skjuta upp de planerade förhandlingarna om kroatiskt medlemskap i EU. Den varningen utfärdade utvidgningskommissionären Olli Rehn när han den 31 januari presenterade ramen för förhandlingarna.

– Om kommissionen skulle uttala sig på grundval av den information vi har i dag, så skulle jag inte rekommendera en förhandlingsstart. Och jag förutsätter att den kroatiska regeringen tar vårt budskap på allvar, sade Rehn.

Vad som framför allt irriterar kommissionen är att den kroatiska regeringen "medvetet har underlåtit" att gripa den av Haag-tribunalen efterlyste generalen Ante Gotovina. Gotovina är anklagad för mord som begicks under den kroatiska slut-offensiven mot serbiska rebeller i augusti 1995 och är nummer tre på tribunalens förteckning över anklagade.

Wallström erbjuder "informationshjälp"

EU-kommissionen erbjuder sig att hjälpa medlemsländerna att sprida information om EU:s nya konstitution. Det skriver EU-kommissionären Margot Wallström, ansvarig för kommunikationsstrategi, i ett meddelande till övriga kommissionärer. Wallström skriver att kommissionen ska vara "en aktiv partner när det gäller att informera Europas medborgare om innehållet i konstitutionen och dess fördelar jämfört med nuvarande fördrag". Wallström betonar att kommissionen ska respektera ratificeringsprocessen i de enskilda medlemsländerna, men konstaterar samtidigt att kommissionen "ska göra allt vi kan för att konstitutionen ska kunna träda i kraft". Hon skriver också att kommissionen står till medlemsländernas förfogande när det gäller att "underlätta utvecklandet av nationella strategier".

När Wallström tillträdde sin post som ansvarig för att "kommunicera Europa", var hon försiktig i sina kommentarer om hur kommissionen avsåg att agera under ratificeringen av konstitutionen. Sedan dess har hon dock vid flera tillfällen betonat att kommissionen ska vara aktiv och "inte hymla med vad man tycker".